

Barn og ung på Øster Hornum andelsmejeri

Mogens Mark Christensen, søn af mejeribestyrer Kristian Christensen, fortæller 2008 om sin opvækst på mejeriet i 1950'erne og 60'erne

Mejeribestyrer Kristian Christensens børn: Kjeld, Mogens, Einar, Sonja Andersen (feriepige fra Århus), og Jørgen på trappen foran mejeribestyrerboligen

Mor var hjemmegående, og da vi havde mejerielever på kost, havde vi altid ”pige i huset”, til at hjælpe. Far var jo i og for sig også hjemmegående, da hans arbejde foregik i mejeriet. Helt fra start husker jeg min første barnepige Ellen, som var datter af muremester Anders Jørgensen. Senere husker jeg Anna, som var datter af smedemester Pedersen. Og så var der Edith, som var fra Haverslev, og som lærte at bage de dejligste kringler.

Frikvarter ved den gamle skole i Øster Hornum

Den nye skole i Øster Hornum

Jeg er nu blevet 58 år gammel, så kartoffelferie fra Øster Hornum skole, arbejde hos f.eks. Sigurd Madsen, Wilhelm Schön, Niels Buus, Niels i Smørhullet eller Anders Nielsen i Hæsum har været en del af min opvækst. Høstarbejde hos Christian Moos var fast foreteelse i august måned.

De første oplevelser jeg ihukommer stammer formentlig fra 3-4 års alderen, hvor jeg så småt kan huske ankomsten af min yngste bror Einar, som er 3 år yngre end jeg.

Derudover var der jo allerede Jørgen, 3 år ældre og Kjeld, 6 år ældre, så vi var i alt 4 brødre, der voksede op i mejeribestyrerboligen, der lå som en del af Øster Hornum andelsmejeri.

Da jeg var 5-6 år gammel, fik jeg lov til at følge med Jørgen i skole, hvis jeg ellers ville sidde stille. Det var i den gamle skole, hvor lærer Sørensen og fru Borup styrede eleverne med hård hånd. Jeg kunne dog ikke altid sidde helt stille, og i en af timerne blev det for meget for lærer Sørensen. Da jeg havde siddet og mjavet længe nok, blev jeg bedt om at forlade lokalet, og jeg hørte bagefter, at jeg havde smækket lidt for hårdt med døren da jeg gik ud, så lærer Sørensen blev rasende og fulgte efter. Da var jeg dog allerede langt væk, så jeg slap med forskrækkelsen. Da jeg startede i 1. klasse på den nye skole i 1956, gik det alligevel galt. Efter de nye regler kunne elever, der var fyldt 7 år inden 1. juli samme år, optages. Jeg var født 10. juli! Selv om jeg fulgte godt med i den ”gamle skole”, og selv om jeg kunne stave til elefant: e siger e, l e le, ele, f a n t fant, siger elefant, måtte jeg lide den tort, at jeg efter 5 dage i klasse med Leif Elektriker, Ellen Moos og alle de andre blev sendt hjem med besked om, at jeg først kunne starte det næstfølgende år. Det var hårdt. Et helt år var spildt.

Året efter startede jeg alligevel i en dejlig klasse med kun 12 elever og med lærer Hermansen som klasselærer. Og han var bestemt medvirkende til, at jeg havde det fint med skolen i hele den tid, jeg gik på Øster Hornum skole.

Lærerne på Øster Hornum skole.
Forrest fra venstre: Klara Rams, Niels Oluf Hermansen, Elida Borup. Bagest fra venstre: Franz Julius og Henry Sørensen

sprogbevaget, kunne lære ham at det hed that med blødt d, hvor lærer Hermansen udtalte det med hårdt d, næsten som tat. Grammatikken kunne han selvfølgelig til punkt og prikke, så vi fik da lært vores engelsk alligevel. Det startede i øvrigt i femte klasse. Han har nok selv været klar over at det med udtalen måske ikke var helt perfekt, så han fik det meget således, at en del af vores engelsktimer forgik på tidspunkter, hvor Danmarks Radio sendte engelskundervisning på TV, således at vi gik over til hans hus og fulgte undervisningen der.

Lærer Hermansen havde mange evner. Det var populært at overlade vores poesibog til ham, og han enten tegnede fine landskaber sammen med en tekst eller trykte linoleumstryk af bedste kvalitet. Jeg ved ikke om poesibøger stadig er på mode i Danmark, men det var bøger, som man bad sine venner/bekendte om at skrive i. De fattigste meddelelser endte altid op i et LEV-VEL, skrevet som et kryds, men sommetider var der dog andre, mere sigende tekster. Lærer Hermansen var dygtig til at lave linoleumstryk, og så vidt jeg husker lavede han nogle tryk visende oldtidsikoner, som blev solgt, og hvor de indkomne beløb blev doneret til kirken.

Lærer Hermansen var også ivrig smalfilmer. Han lavede en film vedrørende Øster Hornum kirke, og da han skulle bruge et par statister, bad han Hugo Jørgensen og mig om at deltage. Det foregik således at han filmede os gående op mod kirken, dernæst inde i selve kirken, og så oppe i tårnet. Jeg husker det stadig,

Da jeg endelig fik lov til at komme ”rigtigt” i skole, efter min egen mening et år for sent, og jeg gav altid lærer Sørensen skylden herfor, da han fulgte det etablerede reglement til punkt og prikke, fik vi lærer Hermansen til klasselærer. At være klasselærer betød dengang, at vi havde ham til danskundervisning, og ligesom vi havde lærer Hermansen havde klassen under os Fru Rams, dem over os Fru Borup derpå lærer Julius og så lærer Sørensen. Der var i alt disse fem lærerkræfter på skolen.

Jeg lærte lærer Hermansen at kende, da han boede i huset overfor den gamle skole og stadig var ungarl. Han var meget imødekommende og havde et fint forhold til eleverne. Jeg husker vi en vinteraften besluttede at besøge ham uanmeldt, og vi var vel en 7-8 stykker, der tilbragte et par dejlige timer sammen med ham, hvor han serverede æbler. Fin aften.

I den alder, omkring første-anden klasse havde/har lærerne en stor andel ens opvækst og påvirkede vores personlighed, uden at vi egentlig var klare over det. Værdier blev forklaret og indlevet, og vi var sammen mange timer om ugen. Lærer Hermansen blev gift med en sygeplejerske og flyttede i nybygget lærerbolig tæt ved skolen. Udover undervisning i dansk underviste han også i sløjde, og disse to fag var han eminent til. Men han underviste os også i engelsk, og det var bestemt ikke hans stærke side. Der gik ikke lang tid før jeg, som er ret godt

og har selv nogle billeder, som jeg tog med mit eget Agfa, liggende. Denne 8 mm smalfilm eksisterer sikkert stadig.

I femte klasse var det kutyme, at man havde den store udflugt til Bornholm. Det startede med, at man skulle have tilladelse af sine forældre til at deltage, og samtidig, i begyndelsen af skoleåret, startede med at lave en opsparing, så alle kunne deltage. Ikke alle, men næsten, fik lov, og en gang om ugen afleverede vi en femmer, som lærer Hermansen satte ind på en konto, således at vi ved årets slutning havde til rejsen. Også her var lærer Hermansen fremme med smalfilmsapparatet. Hans kone (som jeg med skam ikke kan huske navnet på, da hun altid gik under navnet fru Hermansen) deltog, og det var en vældig tur. Afgang med færgen Jens Bang fra Aalborg til Rønne, med søsyge og hvad dertil hører. Ganske morsomt da jeg aldrig har været søsyg, hvilket også kom mig til gode i min tid i søværnet senere.

På Bornholm blev vi indkvarteret på et vandrerhjem, og hver morgen gik turen til et af de kendte turiststeder på øen: Brændegårdshaven, Østerlars kirke, rundt om Hammeren, Hammershus osv. Kromutter havde i forvejen smurt dejlige madpakker, så vi led ingen nød. I området hvor vi boede, var der andre skoler indkvarteret, og jeg mindes at hormornerne allerede på daværende tidspunkt begyndte at melde sig, ganske uskyldigt, men alligevel.

I denne forbindelse kan jeg huske, at skolen arrangerede en anden udflugt til Læsø. Jeg var i en klasse under dem, der fik lov at komme med, men præstefruen, Esther, forbarmede sig over mig, og fik udvirket at jeg fik lov at deltage. Jeg tror at udover Henrik og Birthe, som var ældre end jeg, også Hans, som var et år yngre, fik lov at deltage. Det var en hård sejlads fra Frederikshavn til Vesterø. En forholdsvis lille færge og hård vind, så det var ikke få der lå og brækkede sig nedebords på overfarten. Det var en dejlig tur, og jeg købte et brændevinsglas som gave til mine forældre som gave. Det vidste jeg, de ville blive glade for. Fru Knudsen syntes godt nok det var en mærkelig form for gave, men jeg var stolt, da den blev overrakt.

Efter disse udflugter var det en bunden opgave at skrive en stil om turen, og uden tvivl skrev Vagn, som var søn af doktoren, langt den bedste om turen til Læsø i morsom stil. Vagn havde gode evner for det vittige og var ferm til at fortælle.

Jeg mødte lærer Hermansen for sidste gang til Øster Hornum skoles 50 års jubilæum i Hallen, og vi fik snakket lidt. Desværre måtte jeg så erfare kort tid efter, at han led en rolig død i sin bil, efter at have sat fru Hermansen af til et lægebesøg. Det var enden på et langt, virksomt og aktivt liv.

Efter syvende klasse blev de elever som havde lyst og evner sendt på Nibe Realskole. De der klarede sig bedst kom i første real, de øvrige som havde lyst i ottende klasse. I vores første real klasse var vi fra Øster Hornum kun drengene, pigerne blev placeret i en anden klasse. Vi kunne dengang vælge at søge gymnasiet efter at have bestået anden real, og det valgte Mogens Fog og jeg selv at gøre, og vi startede på Aalborg Katedralskole i første g på den matematiske linie i 1966. Jeg kunne frit vælge om jeg ville læse videre på den matematiske line eller på den sproglige, da mine karakterer var nogenlunde lige gode på begge linier. Jeg opnåede endog at bestå den ”lille latinprøve” undervejs med undervisning fra Tage Dam, som var rektor på skolen, men fik dygtig hjælp fra bror Kjeld, da jeg skulle vælge: ”Du skal være matematiker, da sprog ikke fører til noget”. Jeg tror i øvrigt han selv opgav at gennemføre den ”lille latinprøve”.

Skoletiden i Nibe var i øvrigt ganske dejligt. Jeg klarede mig fint, men måtte som sædvanligt nøjes med andenpladsen i klassen, da Mogens Fog jo fulgte med fra Øster Hornum. Han var bare lynende intelligent. Vi havde det sjovt, og deltog bl.a. i skolekomedien, og mange sportsaktiviteter.

Transporten fra Øster Hornum blev klaret af Niels Chr. Nielsen (Ywst Kristian), som på daværende tidspunkt havde erhvervet sig et folkevognsrugbrød. Han var ret striks med opførslen i bilen undervejs, og kunne finde på at sætte de værste bøller af undervejs. På en af hjemturene blev det ham for meget. Bagerens Orla var blevet for umulig, og kunne under ingen omstændigheder tillades at blive fragtet til Øster

En flok børn ved Ywst Kristians VW rugbrød

Hornum. Han kom ikke ind i bilen, men så sit snit til at sænke bagagebæreren bag på rugbrødet, og så sad han ellers der indtil vi ankom til Øster Hornum. Selvfølgelig under stor morskab for resten af selskabet. Ywst Kristian havde i øvrigt den dårlige vane, at han ikke brugte bremsen ret meget. Det gik specielt udover dem der skulle sættes af i Mølbjerg. Ofte standsede han flere hundrede meter derfra hvor de skulle sættes af.

I øvrigt gjorde Ywst Kristian mig en kæmpe tjeneste på et andet tidspunkt. Jeg var gode venner med doktorens Vagn og Stig, og under en gymnasiefest i lægehuset havde jeg lært Alice at kende. Alice var sproglig studerende sammen med Vagn på Aalborghus Gymnasium og ganske dejlig. Så det endte med, at vi arrangerede at skulle mødes i biografen i Aalborg en lørdag aften. Uheldigvis sneede det så meget, at min far nægtede at køre mig den lange vej, så gode råd var dyre. Jeg ringede til Ywst Kristian og han var frisk på turen. Vi nåede Aalborg og Alice, og så en eller anden James Bond film. Da jeg ikke rigtig var klar over hvordan jeg skulle returnere til Øster Hornum, og ikke havde clearret med Alice hvordan det videre forløb skulle klares, var jeg så heldig at støde på et par af rødderne fra Øster Hornum, så jeg fik klaret transporten hjem. Uheldigvis skulle de forbi Kahytten i Støvring på vejen, og det var jo trist. Jeg så ikke meget til Alice siden.

Indimellem havde vi lidt problemer med de karle, der var ansat hos bønderne. Jeg husker specielt Birger (Biver), der var ansat hos Marius Simonsen. Han var ret hidsig af temperament, og Marius gav ham da også et par flade indimellem. Marius havde et stykke jord, der lå lidt nord for skolen, og jeg er sikker på at mange af datidens indbyggere i Øster Hornum kan huske, når Marius kørte møg fra sin gård over til jorden, kørende igennem hele byen. Min bror Jørgen kom for skade at kalde Biver for Bivogn på en af disse ture, og det glemte Biver ikke så let. Så ved en senere lejlighed, en aften, blev det Bivers tur. Han tævede Jørgen, og det var da gået helt galt, hvis jeg ikke havde fået fat i en stakitstolpe i Anton Granats stakit til at forsvare Jørgen med.

Nytårsaften var noget helt specielt. Efter vi nødtvunget måtte spise middag hjemme, stak vi hurtigt ud på gaden. Vi havde brugt alle de penge vi kunne skrabe sammen til at købe skyts for, og så skulle det jo fyres af. På daværende tidspunkt var det stadig tilladt at sælge Tigerlyn, Lynkinesere osv., og indimellem gik det selvfølgelig galt. En eller anden kineser sprang i fingrene, og så var den nytårsaften slut. Men oftest var der stor morskab. Vi var dog alligevel ved at komme galt af sted, da vi lagde et Tigerlyn under en jernpotte ved vejskiltet midt i byen. Uden at have tænkt over det, havde vi faktisk fået anrettet en granat, og det var rent held, at ingen kom til skade. Ellers var det mest uskedelige ting vi foretog os som fx at liste ind i forskellige huse og stjæle kaffekander, hejse dem op i flagstænger og andre uskedeligere løjer.

Med visse mellemrum fik bager Andersen bragt brændsel til bageriet. Store vognladninger med flis og afsavet træ, som blev aflæsset i bageriets gård. Så gik det løs! Bagerens Orla hidkaldte byens unger, og så blev der købt søm ind og hver især stillede med en hammer. Bageren var god til det med unge mennesker, så vi fik lov til at "lege" med det aflæsedede træ, indtil det skulle anvendes i bageriet, som regel nogle uger. Efter nogle dage stod så det flotteste tårn i bageriets gård, og om eftermiddagen, efter skoletid, var det centrum for mange gode timers leg.

Øster Hornum Varehus, 1949

Børn foran Tatol, ca. 1950

I øvrigt var det en almindelig foreteelse, at byens unge samt en hel del af de unge fra landet, på sommeraften mødtes foran Varehuset, ofte en 20-30 stykker. Så delte vi os i to hold, og så gik det ellers over stok og sten med ”fangeleg”, hvor hele byen blev anvendt som legeplads. Det ene hold blev tildelt nogen tid til at gemme sig, og så skulle det andet hold fange dem og bringe dem tilbage til Varehuset. Mange af byens haver måtte stå for tur, og det skortede ikke på opfindsomhed med hensyn til at udvælge sig skjul. Smei-Annis's Jens fandt således på at skjule sig i et træ i Korsgårds have, og det synes Korsgård ikke var morsomt. Han fik Jens hevet ned i en fart, og så vankede der ellers et par flade. Samme Korsgård ejede huset, hvori mejerist Lund og Katrine boede, og hvor Tatol havde til huse. Korsgård boede selv på den øverste etage og blev anset for at være lidt af en særling. På vinterdage med sne spændte han sine ski på, og kunne være væk i timevis. Byens unger kunne godt lide at drille ham lidt, så om aftenen kunne man ofte se en hob stå ovre foran posthuset, og med stavlygter stå og lyse på Korsgårds vinduer. En gang synes vi at et snebolde også kunne være på sin plads, men én af dem jeg kastede var blevet lidt for hård, og det endte med en smadret rude. Og det var ikke heldigt.

Dagen efter havde jeg det rigtig skidt og gik til bekendelse overfor mine forældre. Ingen pardon! Hen til Korsgård og aflevere en uforbeholden undskyldning. Det blev Korsgård glad for, og det viste sig at han slet ikke var så slem endda. Jeg fik sågar en småkage. Med tiden var det ikke morsomt at drille ham længere, og efterhånden fik han fred.

Korsgård var måske lidt sær, men han var ikke den eneste. Marinus Madsen (Bøst-Marinus) boede lige oven for Kragbæks, i et dobbelthus, som han delte med Klitgårds. Marinus var børstenbinder og boede alene sammen med sin kat. Der gik historier om, at Marinus aldrig vaskede op, det klarede katten! Han holdt sig mest for sig selv, men det kunne da somme tider lade sig gøre at komme lidt ind på livet af ham. Der gik vilde historier om, at han havde en plan til at indsamle atomskyer i til fælde af at en eller anden skulle finde på at droppe en bombe. Planen gik i al sin enkelthed ud på, at påmontere et støvsugerlignende apparatur på flyvemaskiner, flyve ind midt i skyen og voila, så var det problem løst. Marinus var opsat på at rejse den lange vej til København og forelægge sin plan i Forsvarsministeriet, men det blev vist ved tanken.

I huset ved siden af Marinus boede Forsigtig-Magnus. Han blandede sig ikke meget, men var ferm til at ramme billeder ind, så han fik en del af sin tid til at udføre dette arbejde for byens borgere. Han var skidt til bens og gik med stok, haltende rundt i byen.

Ydermere var der folk, som erhvervede sig øgenavne på forskellig vis: Puust-Peter, der boede i en ejendom på Halvøen, men senere flyttede i hus i nærheden af skolen. Ejendommen solgte han til læge Nielsen, som plantede juletræer. Navnet fordi han altid gik og pustede. Bette Madsen på vej til Guldbæk, Hjørne-Kresten i Voldstrup, Stald-Otto på Abildgården, Hingst-Henning, der kørte Peter Kvists hingste rundt og bedækkede hopper i oplandet, Vunni-manden (Ornemanden), Bette og Stuur-Johannes, der var naboer på Nihøje, og Polakken, der boede lige neden for Laurits Pedersen (Piisen), og hvis historie jeg ikke kender. Endelig var der barber Stenild Andersen, der i mit hjem gik under navnet Ballebutten. Ifølge min bror

Jørgen fremkom navnet som en sammenkøgning af ordet "barber" og en efterligning af lyden fra hans gamle to-takts DKW. Han gik også under navne som Lupo og Lubbe.

Svanedammen midt i 1960'erne. Her løbes dog ikke på skøjter. Dammen mudres op – og der fanges ål!

Også om vinteren var Svanedammen en yndet legeplads. Når der var holdbar is på, skøjtede vi hele eftermiddage, og af og til spillede vi ishockey. Ikke sjældent gik vi igennem isen, da der var et par steder hvor et væld gjorde at isen var tyndere, og så var det med komme hjem og få tørt tøj på. Skøjter dengang var normalt fastspændt til skistøvler, men også gummistøvler blev anvendt. Skøjterne løsnedes sig dog ofte, og så var det med finde skøjtenøglen, så de kunne spændes fast igen. Helt specielle var Peter Juuls skøjter. Peter var søn af dyrlæge Juul Andersen, og hans skøjter må han have arvet efter sin far. Normalt anvendtes almindelige skøjter med spids forkant, men nogle havde skøjter med takker fortil. Men Peters skøjter var snabel skøjter, og han var

formidabel til at stå på dem. Samme Peter er i øvrigt nok den bedste fodboldspiller Øster Hornum har fostret til dato (i hvert fald fra den tid jeg husker).

Om vinteren var vi ofte med på rævejagt om søndagene. Vi mødtes tidligt hos Mu-Annis. 5-10 jægere samt nogle af os drenge, gerne en 3-4 stykker. Min far deltog indimellem. Så kørte vi ud til udvalgte jagtområder, hvor vi mødtes med andre jægere. Mu-Annis havde gode jagthunde, både streluf-støvere og gravhunde, og havde tilsyneladende adgang til de fleste jagtområder i oplandet. Som drenge var vi klappere, og gik gennem skoven sammen med hundene, men da vi fyldte 16, fik vi eget jagttegn, og kunne deltage med gevær. Mu-Annis fordelte jægerne i skovområdet, og det kunne godt være noget koldt at stå på sådan en yderpost i sne og blæst. Mu-Annis kørte i sin blå Volvo 444, som efter sigende havde kørt mindst en halv million kilometer. Dengang var der biler til!

Da vi skulle erhverve jagttegn, deltog vi i et kursus, som var arrangeret af Jagtforeningen. Det forgik på skolen, og jeg kan huske at Mu-Annis deltog den første aften af ren og skær interesse, da han jo allerede havde sit jagttegn. Han var en meget dreven jæger, og havde ikke meget til overs for den kursusleder, jagtforeningen havde udpeget til kurset. Efter at have sagt sin mening om dette og hint flere gange mistede Mu-Annis totalt respekten for kursuslederen, og han deltog ikke mere. En anden, ikke så heldig oplevelse, havde jeg med samme Mu-Annis. Han havde egen lastvogn, en Bedford, og ansat chauffør til at køre varer ud til byggepladserne. En dag skulle der læsses fra lageret i gården, og jeg fik lov til at sidde i førerkabinen mens læsningen foregik. Det var ganske interessant, og der var mange instrumenter at kigge på. Et af dem så specielt spændende ud (det var ikke nøglen), og jeg skulle da lige undersøge, hvad den kunne bruges til. Uheldigvis startede motoren, og da lastvognen stod i gear, begyndte den langsomt at køre fremad, uden chauffør. Til alt held stod der nogle velvoksne træer lidt længere fremme, og Bedforden stoppede af sig selv. Mu-Annis var godt gal i skralden og efter at have fået et møgfald måtte jeg slukøret luske hjem.

I skolen kunne det godt gå lidt hedt til indimellem. Jeg husker at nogle af os drenge fra min klasse var kommet på kant med nogle af dem fra klassen over os, og det endte med at der blev aftalt slåskamp efter skoletid ovre på plænen foran den gamle skole. Det forgik på den måde, at der blev valgt kamphaner parvis, således at en fra vores klasse skulle kæmpe med en af dem fra klassen over. Der kan højst have været tale om en 6-7 par, da vi i vores klasse kun var 12 elever, hvoraf der var nogle piger iblandt. Det blev ikke til mange blodtude, mest nogle brydekampe, indtil den ene part overgav sig. Det endelige resultat husker jeg ikke, men der gik ikke lang tid inden tilstandene atter var normale.

Værre var det, når vi en gang om året blev kaldt til idrætsstævne i Nibe. Alle oplandets skoler deltog: Støvring, Svenstrup, Byrsted, Suldrup, Bislev, Øster Hornum og andre. Der blev dystet i adskillige idrætsgrene, og stævnet varede hele dagen. Specielt spændende var rundbold kampene, hvor lærerne fra de deltagende skoler var kampdommere. Det var ikke altid lige heldigt, og specielt var en af lærerne fra Bislev skole slem til dømme til fordel for eget hold. Holdene fra de enkelte skoler opholdt sig på et dertil afgrænset område af Nibe Stadion, og det betød at vi havde naboer til begge sider. Nogle af pigerne fra de andre skoler så ikke altid værst ud, så vi kiggede nok lidt vel rigeligt efter dem. Det var ikke altid at drengene fra den samme skoler synes det var morsomt, og så kunne det godt ende med slagsmål, som var noget grovere end det ovennævnte.

Øster Hornum andelsmejeri 1958

Fra det "Gamle Mejeri", inden ombygningen i 1962, husker jeg det gamle kontor, hvor udbetaling fandt sted. Den første kasserer jeg mindes var Wilhelm Schön, som sad for bordenden og delte konvolutter med penge ud til andelshaverne. Nogle andelshavere kom selv på dette 14 dages møde og hentede deres konvolutter med betaling. Jeg husker specielt Laurids Pedersen (Lauris Piisen) og andre, som boede tæt på byen. De kom tidligt og gik sent. Og så var der ikke nogen der spurgte om der måtte rygtes på kontoret. Man skulle simpelt hen bruge en kniv for at skære sig igennem. Andre konvolutter blev delt ud til mælkekuskene, som så afleverede dem til de andelshavere, der boede på deres rute.

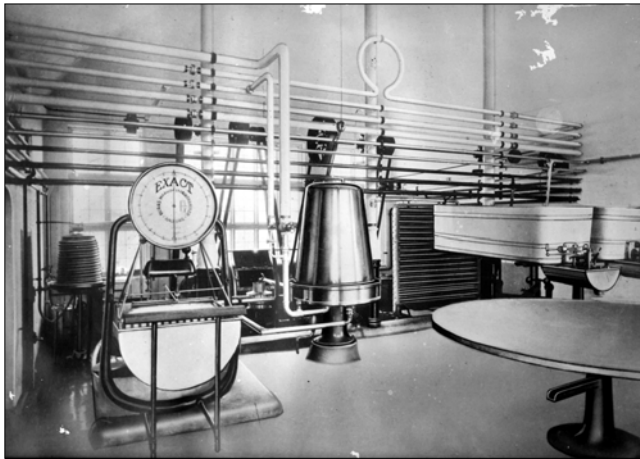
Senere blev det så "Bette Johannes", der var kasserer, ligesom det blev Jens Pedersen, der blev formand for mejeriet efter Niels Buus. Til bestyrelsesmøderne, som også blev afholdt på mejeriet, var det simpelt hen umuligt at trække vejret for cigaros. Niels Buus, som jo var fast inventar som formand igennem 24 år, var stærkt medvirkende hertil.

Mejeribestyrer Kristian Christensen

Samme Niels Buus havde i øvrigt den vane, at han flere gange om ugen stillede til formiddagskaffe på mejeriet, og selv om bestyreren måtte tilbage og passe sin dont i mejeriet, kunne Buus sagtens få tid til at blive siddende, mens han snuppede endnu en cigar. Han var en del af hverdagen på mejeriet, og af de 50 kroner, der blev tildelt mor fra mejeriets bestyrelse hvert år, var der bestemt ikke noget tilovers, når året var omme.

Den 18. august var det fars fødselsdag. Denne dag glædede alle mælkekuskene sig til. Mor hentede hjælp udefra, og så blev der smurt og serveret smørrebrød for kuskene, indtil de ikke kunne spise mere. Dertil selvfølgelig en bajer og cigar. Stor dag.

Mejerimaskiner – her fra Byrsted mejeri

Hverdagen på Mejeriet bød ikke på store overraskelser. I mange år var det samme bemanning bestående af Lund, som var førstemejerist, Nørsgaard, Kresten Nielsen og Hugo, som blev ansat efter at have udstået sin læretid. De startede tidligt, så der kunne komme damp på kedelen og gøre klar til modtagelse, når de første mælkekuke dukkede op.

Det var inden mejeriet blev udstyret med tankvogne, og i mange år var det far, der sammen med en af mejeristerne stod for indvejningen. Jeg kan ganske svagt huske, at der blev fremstillet ost på mejeriet, men i mange år var det tilvirkning af smør, som var den vigtigste del af produktionen.

En af de sidste hestetrukne mejerivogne foran det ny mejeri

Far stod for analyse af vandprocenten, som ikke måtte være over 15 %, og det var vigtigt. Kom den over, var det ensbetydende med at konsulent blev tilkaldt, og var den for langt under, var det jo tab for mejeriet. Det har altid været en god forretning at sælge vand til smørpris.

På ugens hverdage blev alle maskiner rengjorte efter brug, men om lørdagen skulle alt udstyr desuden pudses, og området omkring mejeriet skulle spules med vand, så der var pænt til weekenden.

På mejeriet havde vi forskellige elever. Den første jeg husker, var Hugo. Hugo var søn af beboerne i Missionshuset i Molbjerg. Han blev senere gift med Erna og de fik to børn. Hugo var temmelig temperamentsfuld, og kunne godt lide at drikke en bajer ind imellem. Jeg fandt senere ud af, at mejerielever generelt godt kan lide en bajer. Men Hugo var speciel. Han boede på elev-værelset på mejeriet og kunne ligge på sin seng og kaste med sin fine spejderdolk og ramme et bestemt mærke på døren til værelset. Ganske imponerende. Endnu mere imponerende var det, når Hugos bror, som var styrmand, var hjemme på ferie og kom på mejeriet for at tage bad.

Mejeriet fungerede jo på den tid som offentlig badeanstalt formedelst en beskeden betaling. Hugos bror havde verdens flotteste, sorte fuldskæg og lignede en rigtig sørøver. Herefter kom Leif Andersen, som jeg ikke ret meget om. Han var dygtig, og har siden drevet det til noget stort hos Arla Foods.

Den næste, jeg husker, var Brix. Han var meget seriøs og forelsket i en dejlig pige fra Hadsund. Han drak ikke og blandede sig ikke med byens børster, men sad, så vidt jeg husker, næsten hver aften og arbejdede på et meget fint smykkeskrin til sin kæreste.

Kartoffelkogeriet bag ved mejeriet

Så kom Jens Krag, Københavner (!), men alligevel en fin fyr. Han passede kartoffelkogeriet, men kom grueligt galt af sted. Kartofflerne blev kogt under tryk i store kedler, 10 og 20 tønder, og efter kogning skulle trykket tages af, inden der kunne åbnes for låget øverst oppe. En dag havde Jens glemt at tage trykket af og åbnede lågen, og resultatet var, at de dampkogte kartofler formeligt sprøjtede ud af beholderen og ud over Jens. Han fik derved nogle slemme forbrændinger og dermed et hospitalsophold til følge, men det lykkedes dog for Jens efter nogle måneder at blive fuldt helbredt. Arne var ikke god til at tage bad. Men var en dejlig fyr, der senere blev mejeribestyrer og klarede det fint.

Preben var god til at spille fodbold, så nu begyndte det at ligne noget. Jeg var selv ret god (!), så det blev til et par år på vores serie 4 hold med Frede Foldager, Olav Glinvad, Arne Pedersen og de andre. Det var en tid, jeg mindes med stor fornøjelse.

En anden af eleverne på mejeriet hed Lars. Lars havde været elev på Drastrup Privatmejeri og var en driftig fyr. F. eks. endte han op med at købe Eigil Lund fra Tatol og førstemejeristen Richard Lunds gamle DKW. Flot men gammel topersoners. Man skulle være påpasselig, fordi dørene lukkede op fremad, så det kunne gå rivegalt, hvis de blev lukket op under kørsel.

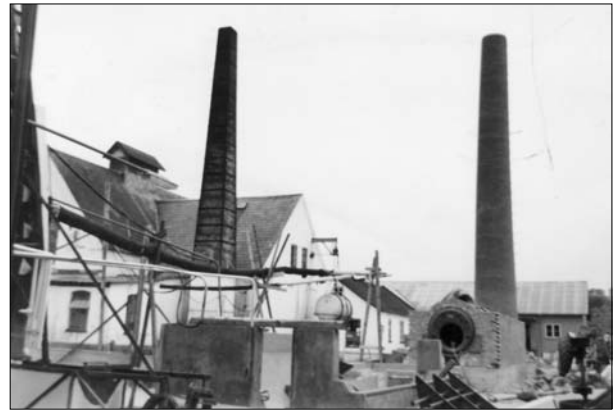
Fordi Lars var så driftig, lykkedes det ham at få Svend Haase til at overtale Otto om at låne os en traktor med vogn, og så gik det ellers ud til omegnens bønder for at købe gammelt jern og skrot. Lars var handelsmand om en hals, og om eftermiddagene, efter at arbejdet på mejeriet var afsluttet, lykkedes det at tjene en god skilling. Det var ikke småting, der lå og ventede på at blive afhentet.

Lars have stadig gode kontakter til mejeriet i Drastrup, så en dag blev vi enige om at cykle over for at besøge en af de elever, han kendte derovre. Som de havde været vant til, blev der købt nogle røde pølser ind, og de blev kogt via mejeriets dampkedel. Dejligt. Det var en tur på mange kilometer, og det blev mørkt inden vi var klar til at cykle tilbage til Øster Hornum, så mørkt, at vi syntes vi måtte finde en anden vej at klare transporten på. Det endte op med at Lars ringede til K. O. Nørgaard i Molbjerg, som jo kørte Taxi, og bad ham hente os. Det gjorde Nørgaard, og han nægtede at modtage penge for turen.

I 1962 besluttede bestyrelsen på Øster Hornum Mejeri, at der skulle bygges om. Et mægtigt projekt blev udviklet med hjælp fra Mejeriernes Arkitektkontor i Århus, under ledelse af Jan Hoene. Det endte op i, at man valgte at bygge et mejeri, som allerede var etableret i Tylstrup, blot spejlvendt. I øvrigt brugte bror Kjeld dette projekt til sin hovedopgave på Landbohøjskolens mejeriingeniørstudium, og det var jo ikke svært, da et tilsvarende projekt jo allerede var udviklet.

Der arbejdes med tryklufthammer

Nedrivning og opbygning i 1962

Vi var meget aktive i den fase, hvor byggeriet stod på. Hver eftermiddag efter skoletid var vi på byggepladsen. Det var selvfølgelig mest spændende, da de gamle bygninger skulle rives ned. Du kunne låne hammer og andet værktøj og hjælpe til. Man havde et firma udefra til at forestå nedrivningen, og projektet med opførelsen stod Mu-Annis og tømrer Robert Rasmussen for. Under nedrivningen kunne vi, hvis vi var heldige, få fat i en lufthammer som var tryklufstdrevet, og det var spændende. Der fandtes ikke mange regler for sikkerhedsudstyr og børnearbejde, og det kunne da også ende med en bullen finger, men ikke mere. I tilknytning til ombygningen blev der lavet nyt kontor mellem stuehuset og mejeriet, og her blev der også indrettet spisestue. To elevværelser blev indrettet på førstesalen, og da vi aldrig havde to elever ad gangen, kunne vi unger på skift benytte det ene som vores værelse. Det var fint, da det jo lidt adskilt fra mejeribestyrrerboligen.

Den gamle brugs rives ned 1964

På et tidspunkt fandt man også ud af at Brugsen skulle ombygges. Uddeler Larsen og Ellen boede da i stueetagen, og man blev enige om et projekt, hvor der skulle indrettes uddelerbolig på første salen. Det var et ganske udmærket projekt, og Ellen og Larsen fik en ganske dejlig bolig ud af det. Under nedrivningen blev der mange mursten til overs, og dem havde K. O. Nørgård øje for. Nørgård var mejerist på mejeriet i mangfoldige år, men var en driftig mand. Lige såvel som mejerist Kresten Nielsen drev sit landbrug ved siden af mejerierhvervet, havde Nørgård også sine bi-beskæftigelser. På et tidspunkt lejede han vaskemaskiner ud, kørte rundt og aflevere-

rede og hentede, og på det tidspunkt hvor Brugsen havde mursten til overs, fandt han ud af at etablere en hønsefarm. Jeg fik et vist antal øre per mursten der var skrabet ren, og det var ikke få læs, der blev kørt til Molbjerg. Jeg var i øvrigt meget gode venner med Henning, Nørgårds søn, og det var ikke få gange, jeg overnattede ude i Molbjerg. Nørgård og Tove åbnede i øvrigt et vognmandsfirma senere og kørte taxi i Aalborg.

Jeg kom altid i præstegården. Præsten, senere provst Knudsen, havde klaret det så fint, at de 6 børn han havde sammen med Esther, var tre af hvert køn, men ikke nok med det så var det skiftevis en dreng og en pige: Henrik, Birthe, Hans, Lisbeth, Niels og Solvej. Henrik på alder med bror Jørgen, Birthe et år ældre end jeg, Hans et år yngre end jeg, Lisbeth på alder med bror Einar og så Niels og Solvej. Selv om jeg ikke gik i klasse med nogen af dem, sås vi alligevel ofte. Vi (nok mest med Hans) kunne finde på at liste en cigaret eller en cerut ud af vore forældres gemmer, og sidde og pulse løs oppe på præstestaldens gamle loft. Jeg kan også huske der stod et gammelt tærskværk, som ikke havde været anvendt i årevis. For enden af bygningen havde Esther etableret et drivhus, og jeg mindes der blev høstet mange tomater.

Den gamle præstegård

Den gamle præstegård blev jævnet med jorden i 1963

I den gamle præstegård var der en stor spisestue, konfirmandstue og så selvfølgelig Knudsens studerekammer, som var imponerende. Derudover Knudsens soveværelse og et stort børneværelse, hvor alle børnene sov. Alt i alt et spændende hus med en dejlig have til, som udover stor græsplæne indeholdt et stort areal med frugttræer. Ydermere holdt fru Knudsen af at dyrke asparges, og det var ikke helt almindeligt på daværende tidspunkt.

Da man fandt ud af at der skulle bygges en ny præstegård blev det hele jævnet med jorden. Og så kan det nok være at der blev bygget et hus med plads til alle. Et værelse til hvert af børnene (som der jo burde have været fra start), ny konfirmandstue, dejlig spisestue og dagligstuer og et studerekammer til Knud Knudsen. En formidabel terrasse ud til en kæmpe græsplæne, som Hans fik til opgave at holde ved lige, og stadig med frugthave.

Da provsten blev pensioneret flyttede de over på Guldbækvej, i det hus som Leif Hansen havde bygget, og hvor der havde været damefrisørsalon, og efter Knudsen døde blev Esther en meget kær veninde med min mor, som jo også havde mistet min far på dette tidspunkt. Jeg mødte Esther et par gange under mine besøg i Danmark, og hun var så sød at forære mig en bog om Kirken i Øster Hornum. Desværre er det ikke lykkedes mig at støde på nogen af børnene siden jeg boede i Øster Hornum. Jeg ved at Henrik blev uddannet læge (jeg mødte ham og Anne under mit ophold på Århus Universitet) og jeg ved at Birthe blev præstefru på Salling, hvor min ganske familie stammer fra.

På et tidspunkt blev Jørgen og jeg avisbude for Aalborg Stiftstidende. Det indebar, at vi til hverdag skulle omdele aviser i Øster Hornum by. Om søndagen skulle der tillige omdeles aviser i oplandet, og specielt om vinteren kunne det være drøjt at komme ud i yderområderne på cykel. Efter nogen tid fik vi dog overtalt far til at sende aviserne ud med mælkekuskene, hvis vejret var for slemt. Pænt gjort af kuskene, som gjorde dette ekstra arbejde uden nogen form for erkendtlighed. Med til jobbet hørte også inddrivning af betaling for aviserne. Der kunne betales måneds- eller kvartalsvis. 12 kroner for en måned eller 31 kroner for et kvartal. Det var ikke altid at der lige var penge til at betale avis med, og ofte måtte vi forbi flere gange, inden slanterne faldt. Mærkeligt nok var det altid de samme abonnenter, der havde problemer med at finde pengene. Specielt træls var det når vi skulle på cykel ud på Tranten to eller tre gange, for at inddrive penge hos samme abonnent.

I forbindelse med en af vores kartoffelferier havde Niels Buus, som dengang var formand for mejeriet, ladet gå besked til skolen at han skulle bruge arbejdskraft til at samle kartofler. Nogle stykker meldte sig, heriblandt bror Jørgen og jeg selv. Vi stillede tidligt på gården i Molbjerg og fik tildelt kurve samt anvist kartoffelmarken. En del af gårdens jorder lå ned til et engdrag, og det gjorde kartoffelmarken desværre også. Lønnen var aftalt på forhånd, et fast beløb per dag, og vi påbegyndte arbejdet. Ned på knæ, og så kravlede vi rundt i den mudrede lerjord resten af dagen, kun afbrudt af frokost samt et par kaffepauser.

Kartoffelhøst hos Wilhelm Schøn, Krogsgården

Det var en utrolig snavset forestilling, og efter endt arbejdsdag mødte vi op på gårdspladsen og meddelte Niels Buus, at hvis vi skulle fortsætte næste dag, måtte han hæve betalingen. Det tog han meget ilde op, og specielt da to af mejeribestyrerens knægte var involveret. Det endte dog med at han indvilgede i at hæve betalingen til et acceptabelt niveau, så dagen derpå fortsatte vi arbejdet. Jeg kan dårligt huske hvad far sagde hertil, men jeg tror nok han syntes det var i orden, at vi brokkede os.

I byen fandtes nogle unge, som var ganske musikalske. Tage Andersen, kærnerens søn, havde fået det ind med modernælken. Hans mor Birthe var suveræn på klaver og Kresten, kærneren, gjorde det fint på violin. Svend Haase, søn af Otto og Karen Haase, havde et talent for blæseinstrumenter, der lå lidt ud over det sædvanlige. Det fik lærer Sørensen øje for, og Svend fik timer i obo, mens vi andre sad og forsøgte at få blokfløjterne til at lyde af noget. Hjemme spillede Svend på trompet, og det gjorde min bror Jørgen også, indtil hans læber ikke kunne holde længere. Han gik i stedet over til at spille saxofon, B-tenor, som mundtøjet bedre kunne holde til. Jeg spillede selv på guitar, og fik i tidens løb undervisning af forskellige lærere. Det blev dog aldrig helt godt.

På et tidspunkt fandt vi ud af, at vi ville lave et band. Tage kunne spille på forskellige instrumenter, men af hensyn til sammensætningen af gruppen, endte han op med at slå på trommer. Svend blev ved trompeten, Jørgen på saxofon og jeg selv på guitar. Vi øvede meget og efterhånden kom det til at lyde lidt af samspil. Rent musikalsk var jeg nok den svageste. Jeg lånte mine forældres radio, der fungerede som højttaler, efter at Peter Røn fik monteret et sindrigt forstærkersystem på min guitar. Den ene offentlige optræden foregik i Salen, til en julefest for børn. Det gik fint og vi modtog en halvtredser for besværet. Den anden gang vi spillede offentligt var på skolen i 1961.

Dilettantforestilling i forsamlingshuset 1960

Jeg sad en overgang i bestyrelsen for Øster Hornum Idrætsforening. Det var i den periode hvor Henry Schøn var selvskrevet formand, og blandt andre frivillige deltog bl.a. Jens Lassen, Frede Foldager og Ole Mathiasen. En gang om året blev der opført dilettant i Forsamlingshuset. Deltagere var som regel medlemmer fra idrætsforeningen, men også andre, der havde talent og lyst, deltog. Vi øvede vinteren over, og Salen var stuvende fyldt, når vi opførte vores forestilling. Selvskrevne deltagere var Jens Lassen, der ikke gik af vejen for at tage rollen som førsteelsker (det gjorde han ganske godt), Frede Foldager, Henry Schøn, jeg selv og Erling, som ikke var medlem af idrætsforeningen. Jeg har læst andetsteds om tiden, hvor Thomas og Johanne Madsen

var førende kræfter, og så fra et billede, at også barber Stenild Andersen (Ballebutten) og fru Ellen var med som deltagere. De var faste kræfter, også da vi optrådte på de skrå brædder, Ellen som instruktør og Ballebutten som sminkør. En god måde at få tiden til at gå i de lange vinteraftner.

Gymnastikopvisning i skolens gymnastiksal 1960

stede, så det var en stor dag, da åbningen fandt sted. Stævnet forløb over flere dage og vi var indlogeret på en af Århus' mange skoler.

Om vinteren var der gymnastik tirsdag og torsdag i skolens gymnastiksal. Drengeholdet blev i lange tider ledet af Henry Schøn (kun afbrudt af en enkelt sæson, hvor bror Kjeld tog over efter et ophold på Viborg Gymnastikhøjskole) og karleholdet af Eskild Årup. Det gik sommetider lidt voldsomt til, og det kunne i værste fald ende med en udvisning fra timen, hvis Schøn ikke kunne få os til at makke ret. På slutningen af sæsonen var der gymnastikopvisning, og skolens gymnastiksal var fyldt op med forældre og familie, der skulle op og se hvad vi havde drevet det til i vinterens løb. De sidste par år jeg deltog, blev jeg udtaget til det karlehold, der skulle repræsentere Himmerland ved Landsstævnet i Århus. Kong Frederik og Dronning Ingrid var til

Mejeribestyreren fik i 1955 tildelt en indkøbstilladelse til at erhverve sig en bil, så han kunne komme rundt og snakke med bønderne. Når man fik tildelt en sådan, betød det at bilen kunne købes for en noget lavere pris end normalt. Det blev til en splinterny, flot Opel Rekord med nummerplade nummer U 13 320. Senere blev den skiftet ud med en Ford Taunus 17M Super, og derefter blev til et par af Kjelds brugte biler, som han overtalte far til at købe til ågerpris og mod kontant betaling. Da Kjeld fyldte 18 år i 1961 blev det ganske farligt at færdes i trafikken i og omkring Øster Hornum. Efter at erhvervet sit kørekort, måtte den gamle gang på gang låne Kjeld sin bil, når han skulle til bal om lørdagen, det være sig i Skalkavillonen i Nibe, Godthåb Forsamlingshus eller et hvilket som helst andet sted i Himmerland, hvor der blev holdt bal. Kjeld kunne godt lide at der var lidt fart over feltet, og resultaterne udeblev da heller ikke. Opretning af buler, lakering af ridser og andet reparationsarbejde blev en normal foretæelse, men Kjeld

Mejeribestyrer Christensens Opel Rekord

kunne i hvert enkelt tilfælde forklare far, at det var det bedste, der skete for ham, efter som bilen alligevel trængte til at bliver repareret, malet, rettet ud ... det blev selvfølgelig ikke bedre af, at der stod yderligere tre på spring til også at erhverve sig førerbevis.

Rent familiemæssigt havde vi det rart. Mine forældre var whistspillere om en hals, og de havde en fast omgangskreds af venner, som de ofte mødtes med til et "slav whist": Dyrlægens (Gunnar og Ingrid), Niels Buus og Villie, Snedkerens (Robert og Luise), Kræn Rye's (Rye og Nanna) fra Hæsum, Uddelerens (Larsen og Ellen). Bølgerne gik højt, og der var da også af og til lidt håndører med i spillet. Damerne til den ene side og herrerne til den anden.

På sommer søndage blev de samme venner ofte enige om at smøre madpakker og mødes f. eks. i Rold Skov til en dejlig frokost. Nogle havde sommerhus, så det blev også til dejlige sammenkomster her. Efter 2. real på Nibe Skole blev jeg optaget på den matematiske line på Aalborg Katedralskole. Jeg boede stadig på mejeriet og havde ikke besluttet hvad jeg ville beskæftige med fremover.

Torvet i Goslar 1958

råde, som lå meget lavt, og så vidt jeg husker, var det heldigt de havde luftmadrasser at sove på.

I flere år tog mine forældre os med på campingtur, om sommeren. Turen kunne have forskellige mål, f. eks. i Danmark, men også Holland og Tyskland var involveret. På en af disse ture stillede vi telt op på en Campingplads i Harzen (Goslar), som dengang var et yndet udflugtssted for det danske camping-folk. En af dagene dukkede der helt tilfældigt kendte folk op. Kæmneren, Cræn Andersen, og Birthe, med Tage og Aase havde fået samme idé, og endte med at slå telt op på samme campingplads som vi. Det regnede i stride strømme, og det var ikke nemt at holde tøj og udstyr bare nogenlunde tørt.

Uheldigvis have Kæmnerens udvalgt sig et om-

Under opholdet var vi ud at sondere terrænet. Vi kørte rundt i bil og kiggede på landskabet, da vi blev standset af en større kvægdrevning, som optog hele vejen. Som Kæmneren udtrykte: "Det er no got di hårfunden på og ustyre biler mæ' kofangere"!

En nat gik det grueligt galt. I stærk blæst knækkede en af teltpælene, og vi måtte i hast finde en løsning. Det blev til at indsamle nogle flade, hvide sten, der lå ud for hver telt og stable dem, indtil højden var nået til det, der resterede af den knækkede teltpæl. Alt i orden indtil næste morgen, hvor der blev stor opstandelse. De hvide sten var nummererede, så bageren på campingpladsen kunne bringe brød ud til turisterne tidligt om morgenen.

Sommetider kunne det være lidt svært at få tiden til at gå, eller også trængte vi bare til at sætte lidt fut i tingene. Jørgen og jeg begyndte at slække snorene på forskellige telte, så de formeligt væltede. Det var Prøjerne ikke særligt glade for, så min Far fik besked om at forlade campingpladsen næste morgen. Han var noget mukken, og synes at den tyske campingleder overspillede sin rolle.

På et tidspunkt i slutningen af halvtredserne besluttede nogle af byens borgere at anskaffe sig travheste, som skulle konkurrere på Aalborg Væddeløbsbane. Mu-Annis anskaffede sig Bess Frisco, Ballebutten - Tenora. Også tømrer Robert Rasmussen, tømrer og Kaj Hansen, der var gårdejer i Molbjerg, erhvervede sig nogle stykker. Hestene blev trænet hjemme af ejerne, og man kunne af og til se heste med sulky og kusk bag drøne af sted på byens biveje. Om søndagen læssede man de heste, der skulle til løb, på Børge Sørensens lastvogn, og kørte dem ud på travbanen. Hvis man var heldig kunne det af og til lade sig gøre at få lov at komme med, og det var spændende, fordi hestene skulle læsses af ovre ved staldene, så man fik lejlighed til at få indtryk af dette miljø samtidig. Normale mennesker skulle jo gå ind ad den officielle indgang, og havde ikke adgang til staldene. Selvskrevet på disse ture var Kristian, søn af Laust og Nora fra Fattighuset. Det var spændende at se Øster Hornums travejere i kamp, og det lykkedes flere gange for dem at hive sejre hjem.

Hvis vi ikke kørte turen til Aalborg med Børge Sørensen, kunne vi ofte få kørelejlighed med Mu-Annis. Ham og sønnen Ole var faste gæster om søndagen, og der vankede altid en hotdog. Af og til kunne det også hænde, at vi fik skrabet tilstrækkeligt med penge sammen til at kunne gå i Totalisatoren og spille et par kroner på en vinder. Det var specielt spændende, når Orkanen Frisco skulle løbe. Den var urørlig i årevis, men gav ikke det store udbytte.

Efter at have plaget vore forældre længe nok, fik vi lov til at anskaffe hund på mejeriet. Det blev til en sort cockerspaniel tæve, Tikki. Den havde de traditionelle lange ører, som jeg skal fortælle lidt om senere.

Luftfoto 1955. Forrest til højre Jens Peter Marks gård, herefter mejeriet. Overfor ligger Brugsen

Tikki kom som alle andre hunde i løbetid, og så gik der ellers bud til Mu-Annis, om vi kunne låne Boy i et par dage. Så det blev til flere kuld hvalpe i årenes løb. Til det første kuld hører en lidt speciel historie. Tikki fik det meget således, at hun påbegyndte fødslen en aften, hvor mine forældre havde inviteret gæster til kortspil. Blandt disse var Niels Buus, og da der pludselig iblandt 7-8 hvalpe viste sig et par stykker der var røde (Tikki og Boy var begge sorte), var Buus ikke i tvivl: ”Kristian, drukn de to røde før nogen ser dem. De er helt sikkert uægte, og så går det jo ud over prisen for hele kuldet”. Det viste sig senere at de var fuldt ægte, og at røde cockerspaniels i øvrigt er dyrere end de sorte.

Tikki var glad for vores nabo, Jens Peter Mark, og ikke mindst gårdens mødding. Som det var normalt på den tid, kunne det hænde at selvdøde dyr, f. eks. smågrise, simpelt hen blev smidt på møddingen, og

det var Tikki meget begejstret for. Hun kunne tilbringe halve dage derovre, og så ikke altid lige sød og velduftende ud, når hun omsider besluttede sig for at vende hjem. Der skulle simpelthen bare en kæmpevask til for at få hende bragt bare nogenlunde tilbage til normal tilstand, og mor benyttede ofte saksen i samme omgang, så Tikki blev nærmest be-boppet. Efter nogle år fik mor sin vilje, og Tikki blev foræret til bageren i Hornum Ulstrup, hvor hun efter sigende fik et godt otium.

Som unge var vi en del der havde knallert, og det var spændende. Vi lærte hurtigt, at en knallert ikke bare er en knallert, men at en sådan via forskellige tiltag kan bringes til at køre med hastigheder, som egentlig er mere beregnet til en motorcykel. Dette er ulovligt. Man må f. eks. ikke slibe topstykket, og udboring og hakning af stempel er også forbudt, ligesom plomben ej heller må fjernes.

Til at holde øje med at landets unge overholdt disse regler udsendte man fra færdselspolitiet i København motorcykelpatroljer, som af og til kørte igennem byen for at kontrollere at alt gik ordentligt til. Engang havde jeg lånt bror Jørgens knallert, og den kunne køre rigtig hurtigt. Jeg kørte henne omkring ved sportspladsen, da jeg pludselig fik øje på en af færdselspolitiets ordenshåndhævere ude ved byskiltet, og så var gode råd dyre. Ord som bøde, konfiskation osv. blev pludselig aktuelle. Jeg fik vendt knallerten i en fart og kunne ud af øjenkrogen se, at den motoriserede politimand havde fået øje på mig og skruede op for gassen på sin BMW. Som nævnt VAR Jørgens knallert meget hurtig, og det lykkedes af nå hjørnet ved Bager Andersen, få svinget klaret og køre ind i bageriets gård, hvor en garagedør stod åben. Jeg nåede lige at få knallerten ind og døren lukket, da jeg hørte en motorcykel bremse kraftigt ude på asfalten. Så blev der kørt lidt frem og tilbage, inden forfølgelsen blev opgivet og motorcyklen kørte videre.

Egnens lokale håndhæver hed Krebs Hansen og var politiassistent i Nibe. Han kunne også finde på at køre gennem byen for at kontrollere at alt stod vel til. Engang spændte vi en slæde efter Kjelds knallert og legede i sneen, da Krebs pludselig dukkede op i sin Opel. Han var yderst fortrønet, og vi måtte højt og hellegt love aldrig at gentage den farlige leg.

Mejeriet fra 1962 – til højre mejeribestyrerboligen fra 1903

Øster Hornum var på daværende tidspunkt ikke blevet udstyret med hverken Kro eller Bodega (for ikke at tale om andre, mere vovede aktiviteter), så Forsamlingshuset var stadig midtpunktet for de fleste aktiviteter. I løbet af efteråret blev der annonceret i Midthimmerlands Folkeblad, at Danseskolen skulle starte, og så kan det nok være, at forældrene vågnede op og fik klaret tilmelding af deres håbefulde børn, så de kunne få lært at begå sig på gulvet. Danselærer August Christensen kørte den lange vej fra Aalborg, og tilmeldingen blev foretaget. Nogle elever fra byen, men absolut flest fra oplandet, stillede op og øvede sig i vals, quickstep, samba, tango, twist og hvad der ellers var mulighed for at lære på daværende tidspunkt. Ved slutningen på sæsonen var der afdansningsbal under stor festivitas, med forældre og venner som tilskuere.

En gang om ugen stillede vi op, og da der ikke var faste makkere, forgik det på den måde, at pigerne sad på bænken i den ene side af salen, drengene på bænken i den anden. Når August gav signal til at vælge partner, var der et sandt virvar, idet der var visse af pigerne, som var særligt populære, og det gjaldt om at komme først. Andre af pigerne var knapt så populære, og dem var der ikke så meget rift om. På et tidspunkt opfordrede August nogle af de elever, som han syntes var rimeligt talentfulde, til at deltage i en konkurrence, hvor man kunne erhverve sig en sølvnål for veludført dans, og så blev der dannet faste par. Der blev danset på livet løs, og det endte da også op med erhvervelse af den eftertragtede nål. I flere sæsoner var jeg partner med tømrermester Robert Rasmussens Eva, som nok havde lidt mere talent end jeg selv, men sammen klarede vi det ganske godt. Omkring tidspunktet for afdansningsballerne var der et af årene, hvor August Christensen spurgte mig, om jeg ikke kunne tænke mig at deltage i afdansningsbal i et nærliggende forsamlingshus, da en af pigerne var blevet ledig, fordi hendes partner var flyttet fra byen. Det ville jeg godt, men først da jeg dukkede op, fandt jeg ud af, at grunden var en anden. Der var simpelt hen ingen af drengene fra den by, der gad danse med den pågældende. Jeg bed tænderne sammen, og det gik fint.

En anden dejlig, vinterbeskæftigelse var husflid, som foregik i den gamle skole. Leder var Christian Pedersen (tror jeg nok var navnet), som var snedker af uddannelse og boede i Molbjerg. Det var ikke småting af bejdsede negerhoveder og andre arbejder, der blev tilvirket i løbet af vinteren. Igen var der nogle deltagere fra byen, men hovedparten kom fra landet. En del bønder deltog og anvendte tiden på at tilvirke produkter, som de senere kunne anvende på gårdene. Ting som trillebøre, høvlbænke og andet blev fremstillet, og det hele endte op i en udstilling i Forsamlingshuset, hvor udefra kommende dommere blev hidkaldt for at give karakterer. Det var hvert år de samme deltagere, der løb af med de bedste karakterer, og ingen tvivl om at visse af deltagerne havde bedre evner end andre. Vi benyttede dog også tiden til at udføre ting uden for programmet. Således lavede vi engang en pibe i fyrretræ, og da vi ikke havde adgang til tobak den aften, stoppede vi den med høvlspåner og tændte ild. Det bevirkede, at i hvert fald et par stykker var lidt grønne i ansigtet, da de forlod skolen den aften.

Når der var tilstrækkeligt med sne, samledes byens unge om eftermiddagen ved Kirkebakken for at køre på slæde. I frostperiode blev den store bakke tilfrosset, og så kunne man, hvis man startede helt oppe ved kirkegården, køre næsten helt ned til Brugsforeningen. Det var dog ikke helt ufarligt, idet der på vejen ned ad bakken var risiko for at køre ind i trappens jerngelænder. Det skete engang for Smed-Jacobs Arne, og han var blå i skridtet i flere uger efter. Engang imellem blev det for meget for Oda, som var klokke og gift med Gunnar Mikkelsen, vognmand. De boede lige over for Kirkebakken, og Oda kunne finde på at hælde salt ud over den store bakke om aftenen. Så var der sure miner næste dag, og det tog tid at få slæbt tilstrækkeligt med sne tilbage på bakken, så kælken atter kunne køre. Ved nærmere omtanke burde man nok være Oda taknemmelig under alle omstændigheder.

I løbet af året blev der i Midthimmerlands Folkeblad annonceret, at den Rejsende Kino fra Aalborg ville komme til byen for at vise film i Forsamlingshuset. Der var altid to forestillinger: Først en populær for børn, som startede klokken 19, og det var ikke småting af Morten Korch med Poul Richard & Co. der blev vist i årenes løb, sammen med Far til Fire, og hvad der eller fandtes af den slags. Billetten købtes ved indgangen, hvor der også kunne erhverves visse former for slik. Den sene forestilling startede klokken 21, hvor der var visse lumre forestillinger på programmet, og man skulle være fyldt 16 for at kunne deltage. Så kunne man til gengæld overvære kærlighedsscener med Brigitte Bardot og hvad de ellers hed, og det var ikke få af karlene fra landet, der forlod biffen i kåd tilstand.

I løbet af vinteren blev der afholdt gåse- og andespil af de forskellige foreninger. Idrætsforeningen, Borgerforeningen og Jagtforeningen var faste deltagere i forsøg på at tjene lidt penge til foreningernes aktiviteter, og der var altid fuldt hus. Specielt interessant var det, når jagtforeningen var arrangør, idet hovedgevinsten var et rådyr, som dog vistnok altid var indkøbt hos en vildthandler i Aalborg. Og så skulle pladen være helt fuld. Spændende var det. I pausen solgte Karl Simonsen sodavander. Der var drøn på, og Karl var ikke altid lige hurtig. Så bad han om hjælp, og jeg var altid med til at slæbe over disken.

Udover andespil afholdt jagtforeningen lerdueskydning. Det foregik enten hos Peter Sørensen i Uttaskoven eller på Jens Peter Marks jorder, deromkring hvor Fyrrebakken nu ligger, og hvor mine forældre i øvrigt byggede hus efter de flyttede fra mejeriet. Det var i reglen de samme Nimrødder der deltog, med Snedker-Karl, Robert Rasmussen, dyrlæge Andersen, Mu-Annis, min far osv. i spidsen, men også andre interessante emner var iblandt. Bl.a. doktor Nielsen (som jeg skal komme tilbage til) og Buus-brødrene Erling og Jens fra Guldbæk.

Det foregik på den måde, at en kraftig stålplade-skærm blev placeret et stykke nede af marken. Bag denne sad den person, som var ansvarlig for at slynge lerduerne ud, og skytten stod så i passende afstand bag skærmen og skulle forsøge at ramme lerduerne. "Duerne" blev altid sendt af sted i samme mønster: Først venstre duer, så højreduer, derpå spidsduer og så bagduer. Snedker-Karl var ferm til at ramme, men også Erling Buus kunne følge med. Hans yngre bror Jens, som på daværende tidspunkt var lærling på autoværkstedet, var udstyret med en et-løbet 12'er, og det var altid morsomt at følge ham, når det var hans tur. Der var i øvrigt også dobbelt-duer, og jeg kan ikke lige huske hvordan Jens klarede dem, når han kun havde én patron i geværet. Og så lige tilbage til Frede Nielsen. Han var fanden-i-voldsk når det blev hans tur, ville ramme alt. Standpladsen, hvor skytten var placeret, var i god afstand fra stålpladen, og af sikkerhedshensyn var de øvrige skytter og tilskuere placeret i sikker afstand bag standpladsen. Problemet med doktor Nielsen var spidsduerne, som kom hurtigt op imod skytten, så hvis man ikke var hurtig nok til at få affyret, måtte man simpelt hen lade dem passere, og acceptere et nul. Det var Frede dog ikke altid til sinds, så på et tidspunkt fulgte han sigtet med duen bagover, og i en smidig vridning affyrede han kanonen lige over hovederne på den hob mennesker, der befandt sig bag ham. Det blev han bestemt ikke populær på.

I mange år ankom et tilrejsende tivoli til byen. De indrettede sig i Sandgraven og blev vel en uges tid ad gangen. Ejeren hed Rosenkilde og hans rødhårede kone, som vist var en hel del yngre end han, gik under navnet Roma. Så gik det løs med spilleautomater, luftgeværskydning, luftgynger og hvad der eller fandtes. Også lykehjulet var populært og der blev slæbt mange bamser hjem i løbet af ugen. Senere blev Rosenkilde afløst af et andet tivoli, som slog teltplæne op på marken bag Marius Simonsens gård. Det var nok

lidt mere professionelt, og bl.a. skaffede de sig lidt publicity ved at lade de to sønner trække rundt med en pony i byen for at påkalde sig opmærksomhed. Vi var der hver aften, men de to sønner var temmelig temperamentsfulde, og det gik da heller ikke bedre end at jeg røg i slagsmål med den ene af dem en aften (jeg kan ikke lige huske hvorfor). Det blev tivoliejeren noget sur over, og sønnen flygtede ud over engen. Vi så ham ikke mere den aften.

En dag ringede Spliid fra Abildgård (han bestyrede på daværende tidspunkt gården for Lars Peter Winther, som var flyttet i villa i Skalborg) til mejeriet, og bad om at tale med Mogens. Det var bestemt ikke hverdagskost, selvom jeg var klassekammerat og bedste ven med hans søn Jens Otto, så jeg var noget paf, da han bad mig om at stille på gården til samtale. Det viste sig, at problemet var, at jeg havde solgt en luftbøsse til Jens Otto og hans bror Jørgen, og det var bestyreren ikke lige blevet informeret om. De 15 kr. jeg modtog for bøszen tror jeg ikke var noget problem, men de to brødre havde vist glemt at klare med Spliid, så han var noget gram i hu. I øvrigt havde de gemt bøszen i et kloakrør, så den så bestemt ikke pæn ud, da jeg måtte modtage den igen. Mod betaling.

Skolen – med lokumsbygningen helt til højre

En anden gut var på mange måder en skæg fyr. Han gik i klasse med bror Jørgen, og var nok ikke den mest intelligente af eleverne. Forældrene havde en mindre landejendom lidt uden for byen, og var bl.a. en af vores trofaste avisabonnenter på Aalborg Stiftstidende. Selv om han ikke var den der klarede sig bedst i klassen, fandt han andre måder at gøre sig populær på. Der var f.eks. ingen der turde klatre så højt op i træerne som ham. Helt op på de øverste grene for at plyndre en skaderede. På det tidspunkt var det almindeligt at handlende i Brugsen ”købte på bog”, og det benyttede han sig ofte af. Det kunne være en pakke havregryn eller en pakke cigaretter,

som så blev fortæret med vennerne på lokummet i den gamle skole. Smart var han, og han blev altid ladt i fred.

Omkring 1955 dukkede der fjernsyn op i selve Øster Hornum. Dyrlæge Juul Andersen, Peter Røn samt hjemmesygeplejersken erhvervede sig et sådant, og der var rift om at få lov til at kigge med når lejlighed bød sig. Jeg mindes at vi fik lov til at overvære en fodboldkamp med det dansk fodboldlandshold hos Peter Røn, og det var meget spændende med direkte transmission. Indimellem, når vi gik til husflid på den gamle skole, mødte vi op hos hjemmesygeplejersken, bankede på og spurgte om vi måtte kigge med, og som regel fik vi lov. Det selv om hun kæretede lidt med én, der som regel var på besøg, så jeg er ikke sikker på at hun syntes at det var særligt spændende, når vi dukkede en 4-5 stykker op ved ni-ti-tiden om aftenen.

Det blev fast foreteelse at overvære Robin Hood lørdag eftermiddag kl. 4 hos dyrlægens, og Ingrid var altid sød og rar og serverede som regel et par småkager til. På det tidspunkt var det jo sort og hvidt, men vi hyggede os gevaldigt, altid sammen med Peter. På mejeriet fik vi TV omkring 1956-57, og bestyreren købte sig et apparat, som kunne låses, således at vi knægte kunne nægtes adgang til at tænde, hvis der var udsendelser, som ikke var tilladt for vores årgang. Det var nu sjældent det skete.

Første gang jeg fik mulighed for at overvære TV i farver var efter jeg startede i 1.g på Aalborg Katedral-skole. Jeg kom i klasse med Anders Schmidt, hvis far var forretningsbestyrer i Fona i Aalborg, og vi tilbragte mangan en god stund i forretningen i Bispensgade lørdag eftermiddag, efter at forretningen var lukket. Jeg kan huske det startede med VM i ishockey i 1966.

Juleaften på Øster Hornum mejeri var meget specielt. Det startede med at de handlende i Øster Hornum, og det var få, lavede juleudstilling i vinduerne. Tatol og Arne Larsen var nok dem vi huskede bedst, men

måske havde Brugsen og købmand Jørgensen også lidt i vinduerne. Det gik normalt ud på at vi dukkede op og kiggede på vinduerne hos en af de handlende, og så valgte vi en efter en de gaver ud som vi ønskede os. Hjemme i stuen på mejeriet lavede far en lille nissehytte af mursten, med dukker og figurer af Jesus, Jomfru Maria, Josef og hvad der ellers hørte sig til med lys og det hele.

Selve juleaften, eller måske nærmere eftermiddag, tilbragte mor i køkkenet. Gåsen skulle tilberedes og gøres klar til ovnen, således at vi kunne være i kirken klokken 4 og overvære gudstjenesten, og så var gåsen nogenlunde klar, når vi kom hjem. Så blev rødkål, kartofler og andet tilbehør gjort klar, og familien var rede til bordet. Pakkerne var lagt ind i et skab, og vi havde selvfølgelig gået og trykket lidt på dem op til jul for at finde ud af, hvad der gemte sig. Efter middagen var det fast kutyme, at vi fire brødre og mor vaskede op. Døren til stuen blev lukket, og ingen måtte kigge ind. I mellemtiden tændte far lysene på juletræet, og lagde alle gaverne under. Først når han var færdig og opvasken var på plads, måtte døren åbnes, og vi kom ind i stuen til det tændte træ med tændte stjernekestere. Og så var det selvfølgelig en fast foreteelse med udtryk som Ihh og Åh, og hvor var det flot. Og det var det altid.

Efterhånden som vi var blevet konfirmeret, havde vi jo vores egen salmebog, og som regel var det de samme salmer der blev sunget. Vi dansede rundt om træet og sang vel en fire fem salmer. Nogen af dem var ret lange, så vi blev enige om at de længste kunne afsynges med de to første samt det sidste vers. Efter sidste salme gik det løs. Gaverne skulle fordeles. Det var lidt problematisk at hver især flåede sine egne gaver ud, så vi bestemte, at en af vi brødre skulle tage en gave ad gangen og overbringe den til modtageren. Efter at alle havde fået gaver, serverede mor et bord med lækkerier, bestående af hasselnødder, lakrids, frugt, dadler, figner og andet, som vi normalt ikke havde adgang til. Altid dejligt og oplevelser, som jeg ser tilbage på med stor fornøjelse.

Edvard Stenild Andersen udenfor salonen

Ballebutten, frisør Edvard Stenild Andersen, var et kapitel for sig. Han var vores nabo, og som tidligere nævnt havde han erhvervet sig en travhest, Tenora. Han var på daværende tidspunkt eneste frisør i byen, og Ellen havde sin salon ved siden af. Far var fast kunde hver fjortende dag, og vi andre kom efter behov. Specielt fredag eftermiddag var bænken fyldt og der blev snakket om mangt og meget mens man ventede på, at det blev ens tur. Når sommeren meldte sig, blev vi alle fire sendt over til Ballebutten, og så kan det nok være, at saksen blev taget i brug. Vi blev bibobbet, og der var ikke meget hår

tilbage, når Ballebutten var færdig. Til gengæld var det jo nemt at holde ved lige. Det kostede 2 kroner at blive klippet, og engang ville jeg holde skæg med Ballebutten. Jeg lagde 2 kroner og femogtyve ører på disken og lod som ingenting. Jeg forventede at Ballebutten ville sige noget, men det gjorde han ikke, så da jeg spurgte om det passede, sagde han, at det havde jeg vel styr på. Så måtte jeg jo fortælle, at jeg havde lagt lidt for meget, og jeg fik da også de femogtyve ører tilbage. Han grinede lidt, og var bestemt ikke for tøsedrenge. Yderligere kunne han forskrække de fleste, når han lod sit gebis falde ud og lignede en klovn fra cirkus. Inderst i skabet havde han gummimænd liggende, og dem var der rimeligt salg i, specielt op til weekenden.

Otto Haase havde en foderstofforretning, og Alfred, hans bror, kom hver dag fra Aalborg i lastvogn og kørte korn og foderstoffer ud til bønderne. På et tidspunkt tilbragte jeg eftermiddage med at hjælpe med at køre sækkevogne på lageret, og også med at fragte varer ud på gårdene. Der var ind imellem nogle ret sure hunde, der modtog os, men jeg syntes det var interessant at deltage i arbejdet, Ingen aflønning, frivilligt. Mor syede et fint, blått forklæde (som de andre havde), og jeg følte mig ét med de folk der var ansatte.

Haases korn og foderstofforretning

På daværende tidspunkt fik jeg eftermiddagene til at gå med at hjælpe til på autoværkstedet eller hos Otto Haase. Jeg var glad for at få lov til at være der, selv om det var ulønnet. Otto var en driftig mand, og oprettede siden et tørreri for korn, og ydermere kørte han ammoniak ud til bønderne.

På daværende tidspunkt var det ikke alle, der havde bil. Nogle valgte at køre på motorcykel, og i selve Øster Hornum var der visse inkarnerede motorcyklister. Muremester Thryssø kørte længe rundt på en Triumph (vistnok med sidevogn), inden han anskaffede sig en Folkevogn. Kalle Andersen havde også en sådan, men hans bror Chris, der arbejdede for Otto Haase, havde en sort Nimbus, også med sidevogn. Den var meget kendt i byen. Derudover erhvervede Bent Adamsen og Orla Andersen sig også hver en Triumph, og på et tidspunkt købte bror Kjeld sig en gammel Royal Enfield. En alvorlig sag, der kunne give et gevaldigt bagslag, når den skulle startes. I øvrigt har han nu erhvervet sig en splinterny af slagsen, importeret fra Indien, hvor de fortsat fremstilles efter gammelt engelsk koncept. Nogle af karlene fra landet havde også motorcykler. BMW'er og NSU'er iblandt.

Bagerens Orla var bidt af en gal motorcykel. Han anskaffede sig som sagt en 250 cc Triumph, og fik senere større maskiner. På et tidspunkt kaldte han tropperne sammen for at anlægge en speedway bane i området, hvor bager Andersen og vognmand Sørensen havde anlagt ørreddamme. Bent Adamsen og andre var med, og da jeg ikke selv var motoriseret på daværende tidspunkt, måtte jeg se mig om efter en knallert, så jeg kunne være med i racet. Det endte med at jeg købte en Woolert knallert af Eigil Lund, så vi tilbragte mange sjove timer med ræs. Under anlægningen af banen var det temmelig varmt, og jeg hørte senere at bageren og vognmand Sørensen var noget sure over, at vi havde drukket de to kolde bajere, de havde hængende i en brønd, og som de sikkert havde glædet sig til, når de skulle ud og kigge til ørrederne.

Vi led bestemt ikke nogen nød på mejeriet til hverdag, og vi modtog vores ugepenge regelmæssigt. Det var nok til de daglige fornødenheder, men der skulle mere til, hvis vi f.eks. skulle finde på at rejse til udlandet i ferierne. Så var gode råd dyre, og hele øvelsen gik ud på at finde feriejobs i tre-fire uger for at skaffe de fornødne penge til en rejse, bl.a. til charter rejser til Rimini og Mallorca.

Det betød, at jeg fik arbejde som alt fra mekaniker, via murerarbejdsmand til tømrer. Det startede hos Esmarch på Essostationen i Nibe som 15-årig. Godt nok ikke helt gammel nok til at køre på knallert, men det gik dog alligevel. Hos Esmarch sørgede jeg for olieskift og smøring af biler sammen med en anden medhjælper, og det gik ganske godt indtil en dag hvor vi fik tappet gammel olie af en bil og fik den smurt. I frokostpausen lå vi og snorkede på et par olietromler, da Esmarch pludselig dukkede op, godt rød i kammen, og spurgte til hvem der havde fyldt olie på den pågældende bil. Det mente jeg jo bestemt min makker havde gjort, men han så mærkelig ud og var sikker på at det havde jeg gjort. Heldigvis fandt bilens ejer ud af problemet inden det var for sent, så vi slap med en advarsel.

Næste step på vejen var job som murerarbejdsmand hos muremester Hans Jørgen Thryssø. Jeg var gymnasieelev på daværende tidspunkt, så det var noget hårdt at skulle lave betonblandinger. Første dag var sådan set udmærket, men næste morgen kunne jeg overhovedet ikke bevæge mit højre håndled. Slæbet med at skovle cement, sand og specielt ral op i blandemaskinen var hårdt, men efter et par dage fortog smerterne sig, og så tilbragte jeg et par dejlige arbejdsferier sammen med svendene og arbejdsmændene, som jeg så godt kendte: Frede Foldager, Olav Glindvad, Arne Pedersen, Søren Thryssø, Åge Christensen,

Anders Poulsen og andre. Udover murerne var der jo også andre håndværkere på byggepladserne. Bl.a. byggede vi Laurits Tofts hus i Guldbæk sammen med folkene fra Robert Rasmussens tømrerfirma. Det var Snedker-Karl og andre, og da det var meget varmt kunne det godt ende med at vi blev tørstige. What to do? Jeg lærte hurtigt at ”slå et lyn”, hvilket betød at vi fandt et bræt og tegnede et såkaldt lyn, som var en zig-zag blyantstreg, hvor vi så skulle gætte længden i tommer. Den der tabte gav bajere. Det kostede lidt til at begynde med, men jeg lærte ret hurtigt at beregne længden, så det endte nok op i, at hver især betalte sit. Ind imellem kunne det godt blive til en del bajere i løbet af en dag.

En dag gik det galt. Vi var på arbejde på et villabyggeri i Gug, og det begyndte at regne. Da der endnu ikke var lagt tag på, måtte vi ty til skurvognen, og da det jo kan være jo svært at få tiden til at gå med at kigge på hinanden, fandt vi på at klunse om et par bajere. Det tog nok lidt overtag, så selv om regnen var ophørt, blev vi siddende og hyggede os i skurvognen. Hvad vi ikke havde forudset var, at Hans Jørgen pludselig dukkede op for at checke byggeriet, og da var der nok nogen der fik røde ører. Men OK, Hans Jørgen, der nu var mester, havde selv været lærling, så vi slap med en advarsel. I øvrigt endte det op i, at lærling Åge Christensen, som var søn af chauffør Harry Christensen, tog med på en af disse rejser sammen med mine venner fra gymnasiet. Det var alle tiders, og Åge endte op med at låne mig en halvtredser, som jeg aldrig fik ham betalt tilbage. Jeg mødte for nylig Åge til Øster Hornum skoles 50 års jubilæum. Han kunne bestemt ikke huske denne gæld, men vi fik afregnet.

Robert Rasmussen, her ved byggeri af Birkehøj

Efter min oplæring som murerarbejdsmand fik jeg feriejob hos tømrermester Robert Rasmussen. Det var også hårdt, men ganske spændende. Jeg lærte en hel del om arbejdet og blev sat i sving med hammer og sav og hvad der ellers hører sig til som tømrer. Bl.a. var jeg med til at skifte hele taget ud på Abildgård, og på slutningen af arbejdet blev jeg afleveret på Abildgård om morgenen, hvor jeg så selv tilrettede og opsatte alle brædderne på udhænget hele vejen rundt.

Dette arbejde foregik i sommerferien efter jeg havde taget min studentereksamen og inden jeg skulle påbegynde mit studium som stud. oecon. på Århus Universitet. I slutningen af jobbet fik jeg nogle kedelige hudproblemer, og efter besøg hos lægen i Aalborg var han ikke i tvivl om, at det måtte skyldes overfølsomhed overfor asbest eller andet. Jeg fik noget medicin herfor, men da jeg startede på universitetet, måtte jeg sætte mig på bagerste række og klø mig, så slemt var det blevet. Jeg var noget sur på hudlægen i Aalborg efter jeg opsøgte Marselisborg-klinikken i Århus og omgående blev henvist til 1. sal, hvor man kurerede kønssygdomme. Jeg havde erhvervet mig en ganske almindelig scabies, som man jo kan overføres på mange måder.

Sundhedsvæsenet var ganske udviklet på det tidspunkt, hvor jeg gik i folkeskolen. Vi havde dog ikke skoletandlæge, men havde årlige lægekonsultationer til konstatering af at vi var normalt udviklede, vægt, højde, hørelse osv. Til gengæld var f. eks tuberkulosen ikke udryddet på dette tidspunkt. I min klasse var en af eleverne, Erich Borup, ikke helt kureret for denne sygdom, og jeg mindes at han et par gange måtte forbi Juelsminde Sanatorium til behandling. Ella Olsen, en anden af vores gode klassekammerater, led af en hjertefejl og var ofte på hospitalet. Havde det været i dag, er jeg sikker på at hun havde været iblandt os, men lægevidenskaben var på daværende tidspunkt ikke udviklet nok til at redde hende. Hun blev begravet, da vi gik i femte klasse.

Karl Simonsen havde overtaget jobbet som Forsamlingshusets vært efter I. C., som havde været der i en menneskealder, og som alle kendte. Om sommeren, når det var godt vejr, stillede I. C. sit bobspil op ude

foran Forsamlingshuset. Altid søndag formiddag, men ingen andre end Arne Larsen fra Varehuset og Post-Christian fik lov at deltage. De kunne kæmpe i timevis under megen deltagelse fra tilskuerne.

Som ca. 15-årig blev jeg for første gang udsat for at have drukket for meget. Som nævnt tidligere var der ingen chancer for i Øster Hornum at indtage alkohol på offentlige steder på daværende tidspunkt. Derfor måtte der tyes til andre løsninger, og én af dem fandt Ernst Ingeman ud af. Ernst var søn af Laura og Holger Ingeman, og de havde et hønsehus, som var placeret lidt fra huset, hvor de boede. Her havde Ernst indrettet et værelse med radio (Ernst var ferm til elektronik og blev senere ejer af Øster Hornum autoværksted), og han købte af og til en kasse øl, så man kunne komme på besøg og købe for 2 kr. stykket. En aften drak jeg nogle af disse, og jeg var noget trykket, da jeg kom hjem på mejeriet og skulle forbi bestyreren og Karen for at sige godnat. Det var den første nat jeg oplevede, at loftet på mit værelse snurrede rundt.

Senere blev det til, at vi fandt på at køre til Støvring for at indtage nogle genstande på Kahytten, som var et værtshus tilhørende Støvring Kro. Her mødtes ungdommen fra store dele af Himmerland, Suldrup, Byrsted, Sørup, Øster Hornum osv., og der blev ofte drukket tæt. Det medførte selvfølgelig at de unge mennesker indimellem ikke kunne enes, og i tidens løb blev der delt en del øretæver ud. Mærkeligt nok var det ofte de samme personer der var involveret, og nogle af dem var det klogest at holde sig fra. Speciel en fyr fra Støvring var slem, men jeg kom til at kende hans mindre bror ganske godt, så jeg var fredet. Samme mindre bror blev desværre senere dræbt ved et motorcykeluheld. En anden uheldig oplevelse havde vi en aften på vej til Kahytten. Vi kørte i bror Jørgens bil mod Sørup, da vi i svinget ved Krogs så en bil, der ikke havde klaret svinget og var havnet på en mark længere fremme. Da vi nåede frem, fandt vi ud af at det drejede sig om Arvid, som på daværende tidspunkt ejede Øster Hornum Autoværksted sammen med sin bror Henning, og som kørte i Alfa Romeo. Arvid var ved uheldet blevet slynget ud af bilen og lå fast-

Autoværkstedet til højre

klemmt under denne, da vi nåede frem. Desværre var der allerede kommet et par andre stykker til, og vi blev forhindret i at forsøge at få Arvid fri. Argumentet var, at man ikke måtte røre ved folk, der var kommet til skade. Da ambulancen omsider nåede frem, bad redderen os alle om at løfte bagenden af Arvids bil, og så lykkedes det at trække ham fri. Arvid var levende ved ankomsten til Aalborg sygehus, men døde næste morgen af sine kvæstelser.

Af og til, mest om vinteren, fik jeg lov til at køre med dyrlæge Juul Andersen på hans ture rundt til bønderne. Ingrid modtog opkaldene når der var problemer, ligesom Mor jo var sekretær for kartoffelkogeriet på mejeriet, og så var det bare af sted i Folkevognen med dyrlægen. Den gamle type Folkevogn kunne klare næsten alt, når der var snedriver, og Gunnar var skrap til at køre. Få gange oplevede jeg, at vi på disse ture måtte give op på grund af vejret. Ofte skulle Gunner inseminere køer, og for de som ikke kender til denne teknik, så foregår det således, at man manuelt tømmer koens tarmindehold, for således at kunne føle sig frem til hvor den inseminerede sæd skulle afleveres. Gunnar havde altid en smøg i munden, når dette foregik, og det var de reneste håndklæder og sæbe der blev tilbudt, når seancen var ovre. På daværende tidspunkt havde man endnu ikke opfundet de overtræksærmer, som anvendes i dag. Gunner kunne også foretage operative indgreb, og jeg overværede engang en operation af en so, der ikke kunne fare sine smågrise selv. Bedøvelse, og op på en stige, der var placeret på to olietromler, og det klarede han fint.

Jeg kan lige fortælle lidt om vores omgang med piger på mejeriet. Fire drenge var immervæk en lidt speciel situation. Der var ingen søstre, som kunne være behjælpelige med at forstå bare en smule af hvordan kvinder er indrettet og fungerer. Til gengæld endte det så op med fire svigerdøtre (som med tiden er blevet til lidt flere), og det var bestemt ikke uinteressant at følge slagets gang.

Kjeld var ældst og en værdig foregangsmand. Selv om han skulle få lyst til det, tvivler jeg på, at han kan huske navnene på alle de piger, der blev præsenteret for mejeribestyreren og Karen: Birgitte, Else, Kirsten, Margrethe for nu bare at nævne nogle få eksempler. Jørgen, som er nummer to, rejste som forholdsvis ung til Sjælland, så det var lidt vanskeligt at følge med i, hvad der foregik. Faktum er, at han blev gift og fik børn, Så blev han skilt og gift, og overtog nogle flere børn. Så blev han skilt og gift på ny. Denne gang fulgte der dog ikke arvinger med, og han lever nu et lykkeligt liv på Sjælland. Kjeld fik åbenbart prøvet bedre til, og er fortsat gift med Fie.

Med hensyn til transporten til og fra mine eventyr har jeg desværre et par gange bragt mig selv i den situation at skulle hente hjælp fordi jeg ikke havde forberedt mig. Det er ret kedeligt, og heldigvis lærte jeg, at det er godt at forberede sig, således at man ikke sætter andre i klemme fordi man ikke kan gardere sig. Således besøgte jeg engang min daværende kæreste i Store Restrup. Jeg var kun 15 år, men havde lånt en knallert til transporten, så det var fint nok. Desværre blev det lidt sent, så det endte med at vi faldt i søvn, og mejeribestyreren i Øster Hornum og Karen var ikke glade, da Mogens næste morgen ikke var at finde på mejeriet. Det endte med at bror Jørgen blev sendt til Store Restrup i bil for at lokalisere undertegnede, og der var temmelig røde ører, da vi omsider nåede Øster Hornum Mejeri.

En anden gang var jeg blevet forelsket i en pige fra Støvring. Hun og hendes forældre havde tilbragt en tid i Kenya, og det ophold indbragte hende et 13-tal til eksamen i engelsk på Støvring skole. Engang besøgte jeg hende i hjemmet, da jeg havde fået kørelicens til Støvring. Desværre blev det lidt for sent inden jeg var klar til at vende tilbage til Øster Hornum, så min transport var væk for længst. Det blev til et opkald til vognmand Ellen og Erling, og jeg husker dårligt hvordan jeg klarede betalingen. Der var ikke mange håndører til rådighed på daværende tidspunkt.

Senere fik jeg anskaffet mig en scooter, og så kunne jeg jo køre til Hobro og besøge Susanne, som jeg havde lært at kende under et sportsstævne i Humlum. På en af turen kørte jeg desværre tør for benzin, og pengene var igen knappe. Jeg fik fyldt tanken op, og måtte aflevere mit armbåndsur i pant. Det var ret træls at ankomme til Hobro og bede kommende svigerfar om et par håndøre til betaling, så jeg kunne få mit ur tilbage. Heldigvis lærte jeg efterhånden at sætte tæring efter næring, og således undgå disse uheldige episoder. Til eget forsvar undskylder jeg mig altid med, at hormonerne kommer i første række.

Som nummer tre kan jeg altså med glæde meddele, at jeg faldt ud efter Kjeld og altså ikke lå på den lade side. Jeg boede hjemme længere end de øvrige brødre, da jeg som den eneste tog studentereksamen. Jeg var i øvrigt også den eneste, der kunne anvendes som soldat, et års tid ved den Kgl. Marine, heraf halvdel af tiden på Marinestationen i Thorshavn. Heldigvis var bestyreren og Karen blevet vænnet til at få damebesøg fra Kjelds tid, så der var såmænd ikke noget nyt på den front, og jeg kan ikke mindes, at der har været sure miner, når der af og til dukkede et nyt eksemplar op til søndagens morgenkaffe. Einar var monogam og holdt på den samme i årevis.

Efter studentereksamen valgte jeg at starte studium på Århus Universitet som stud. oecon., man fandt hurtigt ud af, at det ikke skulle være min fremtid. Samme år fik jeg mulighed for at overgå til studium som mejeriingeniør på Den Kgl. Vet. & Landbohøjskole, og som forstadium til dette studium hørte en praktisk uddannelse. Så pludselig var jeg tilbage på Øster Hornum Andelsmejeri som elev i smørproduktionen.

Verden er rund!